

SIMÉN DOMOKOS

VELEM VAN AZ ISTEN

Jn 16,32b

Mindig félttem a különvéleménytől. Nem tudtam, míg le nem mérhettem a mások igazságának mérlegén is, hogy pártolom-e vele az igazságot, mások is gondolkoznak-e hasonlóan, vagy csak a magam egyedülvaló útját járom. Azonos gondolkodásúakat, szellemi ikertestvéreket vagy legalább is rokonokat kerestem mindig. Tudom, hogy ez az egyedülvalóság elleni szellemi védekezés volt.

Az ágybaromlott ember, a koporsóval rokonított lelkek, a lelombozott remények, a csalódás zátonyára futottak erőtlenség ahhoz, hogy lelki száműzetésükből azonosak legyenek önmagukkal. Lelki félszeggé teszi őket az életnek magukon lemért csapása. Rendszerint saját bajuk egyedülvalóságába zárkoznak. Ilyenkor, ha kopogtat a lélek az ajtón, szélesre tárul az érzések határa és vizsgálat nélkül fogad be az ember ismerősöket és ismeretleneket. Tudom, hogy ez az emberi lélek természetes gyógyszer az egyedülvalóság ellen.

Emberek, nemzetek minden időben kerülték azt, hogy segítség, megértés, szövetséges nélkül legyenek. Népeket és nemzeteket emelt magasba az, hogy az adott pillanatban nem voltak magukban, volt segítségük. Menekülés volt ez is az egyedülvalóságtól a segítség mérlegének, erejének megmértetésében.

Egyetlen protestáns felekezet sem lenne, ha a reformátoroknak nem lettek volna követőik, ha magukra maradtak volna.

A szellemi, lelki, társadalmi életben a magukra maradóknak, egyedül valóknak nagyon nehéz a sorsuk. Az ember szeret egyedülállónak látszani, de nem szeret egyedül maradni. Az átlagembert megtöri a magányosság. Különös tükre az életnek, hogy az ember a családban, egyházában vagy bármely nagy tömegben is lehet, maradhat egyedül. Bizonyosság rá a világon lévő kórházi és lábadozó betegek nagy száma. Beteggé tesz az egyedülvalóság. Ezért kerüli azt minden ép lelkű ember.

Mindig csodáltam Jézust azért, hogy a maga idejében és korában, szellemében és tanításában egyedül volt azokkal a mesterséges bukta-tókkal szemben, melyek lépcsőfokok voltak a Golgotához. Csodáltam azért is, mert lelki életének olyan erkölcsi tartalmat tudott adni, melyből még a mindig vele levő tanítványok sem tudtak osztozni. Volt hite, hogy megossza a világosodó emberekkel gondolatát, Istent; volt bizalma, hogy megossza lelkét, és volt akarata, hogy önmagával mindig azonos maradhasson a hit és a cselekedet mérlegén. Szétosztotta

önmagát és mégsem maradt egyedül. A „nagyok“ ritka kiváltsága ez, „kiket az Isten lelke vezérel“, ahogy mondja a Biblia.

Jézus készült a földi egyedülvalóságba, a halálra. Elküldte „övéit“, a tanítványokat, visszaadta őket a családnak, a munkának. Feltételezem, hogy a tanítványok, önmagukból indulva ki, mivel szerették Jézust, féltették a nehéz napok egyedülvalóságától. Talán nem is akartak övéikhez menni, hanem az „övékkel“, Jézussal maradni. Minden elhangzott mondat végén a közös aggodalom csattant: Uram, egyedül maradsz. Erre utal a felolvasott bibliai vers első szava, az az árulkodó „de“ szócska. „De nem vagyok egyedül“, bizonyítja Jézus. Az egyedülvalóknak örök bátorság-receptet írt az evangélista Jézus szavában: „az Atya velem van“. Ezzel élete tapasztalatára emelte a bizalom szobrát. Hitt benne és tudta annak igazság-erejét. Tudta, hogy vannak utak az életben, ahová a legragaszkodóbbak sem kísérhetik el szeretteiket, amikor senkinek sem lehet társa senki. Amikor a „földi mértékkel“ mért egyedülmaradás bekövetkezik. A hit végső próbáját állotta ki Jézus, mert bízott, nem sorsának megváltoztatásában, hanem minden körülmények közt Istenben. Aki benne bíz, nem tud magára maradni, egyedül lenni. Nem lehet kizárva a legkisebb, de legerősebb szövetségből, amit a hívő ember köt Istennel. A boldogtalan életben is boldog közösség, remény, hit, bizalom, megnyugvás, biztatás, bátorság, egyensúly van benne. Íme, a nyugodt élet képlete mindenkinek. Mindenkinek? Csak annak, aki hisz Istenben és helyesen ismeri Őt. Erre is „Példát adtam néktek“.

Nehéz példa. A magányossággal, egyedülvalósággal küzdő ember lelkét sokszor darabokra tépdési az élet. A közösségben is közösség nélkülivé árvulunk. Magunkra szorultak, magunkra maradtak légiói társ után, szövetséges után vágyunk, ...és szaporítjuk a kórházi ágyakat, könnyeket, panaszokat, az öngyilkosok számát, nagy egyedülvalóságunk miatt.

Minden, ami van, társra vágyik, nincs egyedül, csak az ember tudja magát kitagadni másokból, kiszorítani önmagából az embert, csak ő maradhat egyedül.

A müncheni modern képtárban egy olyan képet láttam, melyet azóta sem tudok elfelejteni. „A vihar“ volt a címe, melyet a színek haragosát válogatva hűen adott vissza a festő. Szinte süvített a rémület a képről. A rémület alaphangjára volt hangolva minden, ami a vásznan volt. A derékba hajlított fák ágaikkal egymásfelé kapkodtak, összeölelkeztek, hogy tehetetlenségüket összeadva a megmaradást biztosítsák. A fűszálak földre lapulva, egymást fedve, engedték, hogy a hátukon száguldjon az orkán, az egymást védésében érezték önmaguk erejét. A kövek is összenyomták vállukat, hogy megfeküdjék a „csak a kő marad“ biztonságát. Minden társra talált, csak az egy emberi alak küzdött a viharral, társtalanul, magára maradva, egyedül. Barátom oldotta föl a mondanivalót: megmarad, mert vele van az Isten. A képet egy lelkész festette a felolvasott bibliai vers bizonyosságául. Tudd meg, hogy ha hiszel, veled van Isten. Ámen.

A CSALÁD

Józs 24,15

A Bibliában sok mondanivaló van a családnak a családról. Minden mondanivalója mélyén az áll, hogy a család Istennek szolgáljon és építse az Istenországát. Benne otthonra kell találnia a hitnek és a szeretetnek, az egyetértésnek és a békességnek, az önzetlenségnek és az áldozatkészségnek, ezáltal válik a család Istenországa alapsejtjévé.

A család álljon Isten szolgálatában! Ezt mondja alapigénk is. Józsué saját családját állítja példaképül az egyistenhitre, a neki való szolgálatra és az ebből eredő magasabb rendű vallásos és erkölcsi élet megélésére. Fájdalommal tapasztalja ugyanis, hogy igen sokan családstól bálványimádásra adták magukat. Józsué halála előtt még tenni kívánt valamit népének megmentésére. Gyűlést hívott össze és szózatot intézett a néphez. Felvonultatta a múltat, amikor az Igéretföldjére vezető vándorúton Egyiptomtól Kanaánig egyedül az élő Isten segítségével szabadultak meg számtalan veszélytől. Emlékeztette népét, hogy az Úr a szövetség keretében ígért nekik új hazát. Ez a szerződés nemcsak Istenre nézve kötelező, hanem az emberre is, és nemcsak a múltban volt, hanem ma is az és kötelező lesz a jövőben. Rámutatott, hogy milyen áldások származtak eddig és származnak ezután is a szövetség megtartásából, és milyen romlás és kárhozat szakad a népre, ha elfelejti, megtagadja, vagy felbontja ezt a szerződést. Beszéde elevebe vágott, gyökereiben megrendítette a lelkeket. Ezt a pillanatot használta ki, hogy kinek-kinek a józan belátására bízta az ezutáni követendő utat hitbeli, és erkölcsi magatartása terén.

„Válasszatok magatoknak még ma, kit szolgáljatok — mondotta, akár azokat az isteneket, akiknek a ti atyáitok szolgáltak, amíg túl voltak a folyóvizeken, akár az emoreusok isteneit, akiknek földjén laktok: én azonban és az én házam az Úrnak szolgálunk.“ (Józs 24,15).

A lelkében megrendült, büntudatra ébredt és megkeseredett nép egyemberként fogadott örök hűséget: „Távol legyen tőlünk, hogy elhagyjuk az Urat, szolgálván idegen isteneknek! Sőt inkább az Úr, a mi Istenünk az, aki felhozott minket és atyáinkat Egyiptom földéből, a szolgák házából“ (Józs 24,16—17).

Ez a történelmi jelenet része annak a hosszas küzdelemnek, melylyel Izráel népének legjobbjai, családjaikkal együtt meg akarták menteni népüket a pogányság veszedelmétől. Így küzdött már Ábrahám is az egyisten hitéért, szolgálatáért: „megparancsolta az ő fiainak és az ő házanépének útána, hogy őrizzék meg az Úrnak útját“. Ebből a lélekmentő küzdelemből része volt a bírák, királyok, próféták legjobbjainak családjaikkal együtt.